

és szétszórtan 5 világrészen, de gyászolnak honvédeid is, azok is, akik már régen névtelen sírokban nyugszanak valahol a Don mentén...

Most már a Hadak Útján vágatsz Murza lovadon az Úr felé. Könnyű lesz számadásod, eredményekben gazdag munkát végeztél itt a földön. Legyen ez a kis megemlékezés egy el nem mondott beszéd, egy soha el nem hervadó virág a koporsódon. Imádkozz az Úr előtt, s kérd, hogy a mi sokat szenvedett, lelkében meghasonlott, gerincében megtört népünk újból egy Európát védő hős nemzetté kovácsolódjon... Nyugodj békében!

Kiss Gábor csendőr százados, volt
MKCsBK központi vezető hagyatékában

Kiss Gábor (Flórida) talált cikk, ismeretlen könyből.

A M. KIR. CSENDŐRÖK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE

kiáll

a méltatlan támadásoknak és gúnyolódásnak kitett
MAGYAR RENDŐRSÉG MELLETT.

AMI SOK, AZ SOK...

Bajtársi együttérés a mai honvédelem szélmalomharcot vivő
Rendőrségével.

Nem tudom, felháborodásom volt-e nagyobb vagy bajtársiasságom, de mire hazaértem egy magyarországi színész-közösség itt Floridában megtartott műsordélutánjáról – erkölcsi kényszert éreztem, hogy mondjak, írjak, tegyek valamit –, ha kell kiáltsam: Elég! Ami sok, az sok!

Mi történt? Egy kétrészes előadás első részében magasnívójú zenés és prózai történelmi visszatekintés után, a második rész „mó-kás, vidám, tréfás műsorának 90%-át „rendőrviccek” töltötték be. ... Otrombább, kigúnyolóbb, megalázóbb, lekicsinylőbb, gyalázatosabb torzvicceket még nem hallott az amerikai magyarság. ... És nevetett és hahotázott és tapsolt.

Én sírni szerettem volna!

Az előadók nevetettni, szórakoztatni jöttek, – ez sikerült! Vajon tudták-e, hogy a hallgatóság egy csendes tagja, egy öreg csendőrtiszt, könnyeit tartotta vissza? Minden taps és minden gúny, közbiztonságot szolgáló volt Bajtársainak, a Magyar Királyi Rendőrségnek megalázását, meggyalázását hirdette.

Mi történt 57 év alatt Magyarországon? Mi lett abból a büszke magyar népből, amely törvényei tiszteletében és megtartásában az elsők között volt Európában?

Mi történt a közbiztonságot és rendvédelmet szolgáló testületek és szervezetek szolgálati hatásosságában, eredményességében, ami indokolhatná a mai semmibeveés és lekicsinylés átkát?

Mert átok az, ha a polgárnak önvédelemre kell alapoznia személyi és vagyoni biztonságát, hisz nem hihet az államvezetés rend- és érdekvédelmi szerveinek hatásos működésében!

A rend és csend megőrzését szolgáló közegek az államhatalmat képviselik, s a törvényes rend és csend támaszai, akik az ország közbiztonságát és nyugalomát hivatottak biztosítani, tehát elvárhatják szolgálatuk elvégzéséhez szükséges anyagi és erkölcsi támogatást.

Két madár ül a fán. Az első: „Látod azt a pacákot alattunk?” A másik: „Persze, hogy látom, – egy rendőr”. Az első: „Hát akkor mire vársz?”

Egy rendőrszázados bejelentőt tölt ki egy szállodában. Az alá- írás helyére három keresztet tesz. Portás: „Mik ezek az ixe, százados úr?” „Hát az aláírásom, a nevem”. „S a kicsi kereszt? A vallása?...” Nem, az a doktorátusom”!

Erre a rombolni akaró, célzatos tekintély züllesztésre számos magyarázat keres mentséget. Hogy ezek a mai „engedékeny” társadalom beleegyezésével történnek, aligha kétséges.

Bűnvádi vagy fegyelmi eljárás megindítására száz okot találunk az olyan „burkolt” viccekben, mint az alábbi: „A rendőr alkohol-ellenőrző szolgálatában leállít egy kocsit és felszólítja a vezetőt”. Fújjon a szondába”. A vezető ellenkezik. „Ha nem fuj bele, én fujok, de akkor a bűdös életben nem lesz jogositványa”.

Hiszem, hogy érdemes kiértékelni azt a történelmi háttérrel, amely a közbiztonsági szolgálat ilyen mélyponthoz juttatta rendőrségünket.

Ehhez a ténymegállapító igyekezethez segítségül hívom a Petőfi adó nemrég közvetített „keringő” műsorát, Sályi András műsorvezető avatott irányításával lefolytatott „beszélgetéséről, amelyen dr. Mezei Barna, az Eötvös Lóránt Tudományegyetem állami és jogtudományi karának dékánhelyettese, Német Zsolt rendőr alezredes és dr. Szakály Sándor történész vettek részt.

Mindjárt a legelején a jelenlegi rendőr jelszó: „Szolgálunk és védünk” – került szóba. Dr. Mezei szerint, a mai rendvédelem rettenetesen nehéz helyzetben van, mert a tradíció szembeállítja a társadalmat az állammal, valami „kurucos” maradvány alapján. Ebben a szembenállásban dicsőség az állami fellépéseket és intézkedéseket cáfolni, támadni, így nyilvánvaló, hogy egy olyan rendőrség, amely leghatározottabban és hatványozottabban fejezi ki az állami szándékot és törekvéseket –, nyilván nehezen tudja elfogadtatni a társadalommal, hogy ő „szolgál”!

A „kurucos” tradíció csak addig volt szembenállásos dicsőség, ameddig labanc világ volt. Ma mára a „megszállók” kényszerhelyzete is a múlté, itt az idő, hogy visszacapja a magyar rendőrség azt a megbecsülést és tekintélyt, amelyet a csendőrség 64 éven át élvezett.

Nemrégben „*híven, becsülettel, vitézül*” – a m. kir. csendőrség jelszavával – bemutatásra került Magyarországon egy kétszer 70 perces dokumentációs film, *Tölgyesi Ágnes* rendezésében, s dr. Szakály Sándor szakértővel. – Talán senkinek sem tűnt fel, hisz annyi, eddig ismeretlen történelmi adat került megbeszélésre, de a falusi jelenetek során, ahol csendőr jár, *kalaplevétellel* köszöntötte őket a magyar nép!

Keressük hát, hogy mi okozta a „közbiztonságot szolgálók” megbecsülését és tiszteletét a II. világháborút megelőző időkben?

Szörnyen leegyszerűsítve:

1. A régi őr csak – két év katonai szolgálatot kiválóan elvégzett – válogatott személy lehetett.

2. Egyéves szűrő és selejtező „próbatanfolyam” után lett csak véglegesítve.

3. Minden szolgálati megbízás (járőrtárs, járőrvezető, őrparancsnokhelyettes, őrparancsnok, szakaszparancsnok), és minden rendfokozati előléptetés iskola vagy tanfolyam eredményes elvégzésétől függött.

4. Amíg családot nem alapíthatott az őr volt az otthona, teljes ellátás és az átlagosnál magasabb fizetéssel.

5. Az állandó tanulás és felügyelet magabiztonságot, büszkeséget és eredményességet teremtett.

6. Szolgálati egyenruhájának állandó viselése kötelező volt, így annak méltóságával kellett élnie.

7. Tisztek nem nyomoztak, csak ellenőriztek, felügyeltek és tanítottak, de 5%-a fölé nem emelkedhetett létszámuk.

8. Katonai jogok keretében fegyvert nemcsak használhattak, de bizonyos esetekben kötelesek voltak használni.

9. Minden fegyverhasználat szigorú kivizsgálást eredményezett, de elmarasztalás csak kétségtelen mulasztás vagy szabályzatsértés esetén történt.

Végül:

10. A régi ör mindig biztos lehetett nemcsak előjáróinak együttérző megbecsülésében, de az alkotmányos törvények biztonságot nyújtó *védelmében*.

Nem kívánom a fenti tíz pontban írottakat a mai rendőrség szolgálati követelményeivel összehasonlítani, de ha csak egy pontban nem kapja meg a mai rendőr azt, amire szolgálati elődjeik teljes bizonyossággal és biztonsággal számíthattak –, érthetővé válik a szolgálati „közöny”.

Bírálatot mondani anélkül, hogy azt építőleges javaslat követné – felelősségtelen.

Mi, régi közbiztonsági örök hisszük és valljuk, hogy a fenti tíz pont annyira közel hozza a szolgálatot az eszményihez – a régihez –, hogy azok foganatosítása elengedhetetlenül sürgős.

Példának álljon itt a csendőr Szolgálati Utasítás, s annak 110, 111, és 112. paragrafusai:

SZUT 110: Ha az egész csendőrség vagy a csendőrség valamelyik alakulata ellen követtek el becsületsértést vagy rágalmazást, a bűnvádi eljárás az 1914. évi XLI. tc. (Bv) 8. paragrafusa 3. pontja alapján – ha pedig a csendőrség tagjai sérelmére követtek el, s a Bv. 9. paragrafusában meghatározott kettős feltétel (1. a hivatás gyakorlására vonatkozó tényállás, 2. mely valóság esetében bűnvádi vagy fegyelmi eljárásnak oka lehet) fennforog, a Bv. 9. paragrafusának 6. pontja alapján felhatalmazásra hivatalból (tehát közvédra) indul meg. Ilyen esetben az ügyet azonnal ki kell vizsgálni, és az iratokat a kivizsgáló jelentés kíséretében, további eljárás végett, szolgálati úton a m. kir. honvédelmi miniszterhez kell felterjeszteni.

SZUT 111: Ha valamelyik sajtótermékben a csendőrséget, egyes csendőr parancsnokságokat vagy csendőrséget előnytelen színben feltüntető közlemény vagy fénykép jelenik meg, az illető sajtótermék egy példányát az érdekelt parancsnokság vagy az érdekelt személy közvetlen előljáró parancsnoksága az abban tárgyalt ügyre vonatkozó részletes felderítő jelentéssel együtt a csendőrség felügyelőjéhez 8 napon belül közvetlenül felterjeszti. (Lásd az 1914. évi XIV. tc. (sajtótörvény) 20. paragrafusát, amely szerint a helyreigazító nyilatkozatot a közlemény megjelenésétől számított egy hónap alatt lehet csak közzétenni).

SZUT 112: Ha valahol a csendőrséget gúnyoló vagy előnytelen színben feltüntető színházi vagy más olyan előadásokat tartanak, amelyek büntetendő cselekményt ugyan nem foglalnak magukban, de a csendőrség tekintélyét sértik, az illető állomáson levő legmagasabb parancsnok igyekezzék a hatóság útján az illető színházi vállalat igazgatójánál vagy az előadás rendezőjénél – az indokolás kifejezése mellett – odahatni, hogy ezeket az előadásokat szüntessék meg vagy azok tartalmát megfelelően módosítsák vagy módosíttassák.

A régi örök szolgálati magatartásának és fellépésének hihetetlen biztonságot és öntudatos határozottságot biztosítottak a fent nevezett paragrafusok. Egy rövid példa legyen a bizonyíték:

Egy próbacsendőrközpontjának, a Dunántúlon a falusi „kaszinó” volt egyben a tisztisétke is. Az iskolához vezényelt tisztisétke és tisztihelyettesek szívesen látott vendégek voltak. Egy szombat este mind az öt csendőrközpont és egy hosszú asztal hangos „műkedvelő” társaság vacsorázott. A nagy terem egy távoli sarkában ültek a csendőrközpontok, s tőlük vagy harminc méterre a falu polgári előljárói, a jegyző, a körorvos, a két tanító és az ügyvéd feleségeikkel együtt szórakoztatták a Kaposvárról odavonatozó és másnapi színpadi bemutatóra odalátogató két női és három férfi színészt. A cigányok húzták a rendelt nótákat, amikor az egyik színész egypár színházi belépőjegyet dobott a primáshoz: „Ti lesztok a mi vendégeink”. Kisvártatva Cs. F. törzsőrmester odalépett a színészekhez: „Elnézést kérek a zavargásért, nem tudunk az előadásról, hol válthatnánk jegyet?” „Ti sehol – volt a válasz, „mert ti nem tisztelitek a mi barátainkat és vendégeinket, a cigányokat”. A meghökkenett Cs. F. törzsőrmester: „Ugye viccelni tetszik!” „Fenét viccelek, mars az asztalunktól!” A törzsőrmester megfordult, visszament a csendőrközpontokhoz, fizettek és eltávoztak az ittas színész hallható

kacagása közben. Az előcsarnokban Cs. F. odaszóllította az egyik pincért és utasította, hogy a jegyző urat kérje az odajövetelre. A jegyző ismerve a csendőröket, azonnal kijött és „Ne vegyék komolyan, kicsit már a bor beszélt belőle”. „Nem úgy van az, jegyző úr. Nekünk a törvényes megtorlás igénybevételétől elállnunk nem szabad, én azonnal jelentem az esetet a százados úrnak, maga meg legjobban teszi, ha jelenti a főjegyző úrnak”. – Mondjam a történet végét? Az alispán utasítására a másnapi előadás elmaradt, s az eladott jegyek árát a „nagyszájúnak” kellett visszatérítenie.

Hogy félreérthetetlen világosan lássuk a tanulságot, helyezzük magunkat a törzsőrmester helyébe. Ő tudta a SZUT 108.paragrafuszának második bekezdését, és főleg azt érezte és tudta, hogy a törvény, amely „előtte van”, sziklaszilárdan áll „mögötte is”.

Tudom, tekintélyt és megbecsülést nem lehet venni, azt kiérdekelni kell, de valami nagyon fontosat azoknak is tudniuk kell, akik igénylik és akik irányítják a rendvédelmi szolgálatot.

Az igénylők a polgárok, akiknek életére és vagyonára vigyáznak ezek az örök, s az irányítók azok a rendőrhatalmú intézmények, amelyeknek mint munkaadóknak kell a szolgáltók gondját viselni.

Az igénylő polgároknak szembe kell nézniük a realitással: Nekik érdekük elsősorban a személyi és vagyoni biztonság. Amíg a maguk házatáját védik csak, s a szomszéd almafájának tolvajait nem jelentik a hatóságoknak, ne várják, hogy

a) a rendőrség eljárhasson,

b) szomszédja hívja a rendőrséget, ha az ő kocsijáról lopják a kerekeket.

Az irányító szervezeteknek hivatalbeli kötelességük, hogy a nap minden szakában az életüket veszélyeztető, kiképzett, értékes szaktudású szolgáltókat védje, és hivatássá emelje szolgálatukat.

A "Rendvédelmi Konferenciák" Budapesten és az Egyesült Államokban kötetekre menő összehasonlításokat tettek a II. világháború előtti és a mostani rendészeti közegek eredményességét illetően.

Kívánatos volna, hogy azok a bevált módszerek, amelyek a múlt rendvédelmi szerveit olyan eredményesé tették, – visszatérjenek a jövő közbiztonságának szolgálati használatába.

A Magyar Köztársaság nemzetközi hírneve ezt kívánja. A magyar nép személyi és vagyoni biztonsága ezt kívánja. A *Magyar Rendőrség* megbecsülése és rehabilitációja ezt kívánja.

Senki sem kívánja a volt Magyar Csendőr Testület visszaállítását, de az általuk bevált és eredményesen használt „*módszereknek*” újbóli alkalmazását *minden gondolkozó magyar ember „óhajtja!”*

vitéz Kiss Gábor
az MKCsBK központi vezetője

Ft. Mustos István, Sch. P. (Passaic, NJ):

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ EMLÉKEZETE

I.

A két világháború közötti szomorú idők egyik leginkább elfelejtett írója-költője az a *Kosztolányi Dezső (1885-1936)*, aki a maga életének, hosszú, fájdalmas betegségének tisztító tűzében élte át, dolgozta fel és kereste a maga módján az orvoslást nemcsak a saját maga életben megélt, újra és újra tudatosított emberi tragédiákra, hanem a saját népével, egy egész nemzettel együttérett sorscsapásokra is. Amikor egy, a magyarság szempontjából igencsak szomorú évszázad végéhez közeledünk, szinte becsületbeli kötelességünknek érezzük azt, hogy emlékezzünk egy olyan magyar íróról, aki a lírikus költő érzékenységgel, a becsületes újságíró alaposágával és egy művész, magyar lélek kifejező erejével lett megörökítője kor hangulatának, belső küzdelmeinek, nem egyszer az egyén és közösség szenvedésének.

Az igaz, hogy Kosztolányi sohasem akart prófétai lelkek példájára egy nemzet lelekiismeretének vagy lelki világának kifejezője lenni (erre abban az időben nem egy kortársa az írott szó több műfajában inkább vállalkozott), inkább novelláit, regényeit és az ezeken keresztül kifejezett élményvilágot csak akkor értékelhetjük igazán, ha azt a költőt igyekezünk benne tisztelni aki volt: korának gyermeke, korát szolgáló író, aki szívesen rejtőzött volna a leírt sorok díszletei mögött, de tudta azt, hogy az író valójában sohasem adhat olvasóinak kevesebbet, mint teljes, őszinte önmagát. Tudta azt, hogy a huszas-hamincas évek zagyva ellentmondásaiban csak a igazságnak, őszinteségnek és a jószándéknak van időtálló ereje. Tudta azt, hogy milyen értéke van a